

Утвърждавам:
ландш. арх. Добрина Андреева
зап. № РД12-094/19.11.2024 г.

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
СОФИЙСКА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО, АРХИТЕКТУРА
И ГЕОДЕЗИЯ „ХРИСТО БОТЕВ“
ЗА ПЕРИОДА 2024-2029 ГОДИНА

Стратегията за развитие на училището за периода 2024– 2029 г. е приета с Протокол № 17 от 12.09.2024 г. от заседание на Педагогическия съвет и одобрена с Протокол № 1 от заседание на Обществения съвет, проведено на 18.11.2024г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение.....	3
1.1. Основни програмни и стратегически документи, на които се основава Стратегията за развитие на училището.....	3
1.2. Основни ценности и принципи, върху които е изградена визията за бъдещето на училището.....	3
II. Актуално състояние на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“.....	4
2.1 Кратки исторически данни.....	4
2.2 Административни данни.....	6
2.3 Национални програми и проекти.....	8
2.4 Партньорства.....	9
2.5 Анализ на факторите на външната и вътрешната среда.....	10
2.5.1 Анализ на външната среда (PEST).....	10
2.5.2 SWOT – анализ на вътрешната среда.....	11
III. Стратегии и приоритети в развитието на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“.....	16
3.1. Мисия.....	16
3.2. Визия.....	16
3.3. Стратегическа цел.....	16
3.3.1 Оперативни цели.....	17
IV. Финансово осигуряване на изпълнение на Стратегията	25
V. Приложение.....	26

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за развитие на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ за периода 2024-2029 година е разработена в съответствие с чл. 263, ал. (1) от Закона за предучилищното и училищното образование, стратегическите цели на МОН за развитие на образованието, Стратегия за възпитателната работа в образователните институции 2019-2030, специфичните особености на училището. Отчетени са традициите и добрите практики в развитието на гимназията и изискванията, произтичащи от членството на България в Европейския съюз, както и кризисните ситуации в света, което поставя нови и отговорни изисквания и в сферата на образованието.

Тази Стратегия очертава основните задачи и цели на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“, начини и средства за постигането им и тяхното практическо реализиране за следващите пет години на база състоянието на предходните четири. Очакванията от прилагането на Стратегията се изразяват в промяна на отношението, нагласите и мотивите на педагогическите специалисти и на учениците в посока осъществяване на новата мисия на училището: развиване на ключови компетентности, професионални умения и нагласи за учене през целия живот, отговарящи на потребностите на младите хора и пазара на труда в условията на динамично развитие на строителната сфера и инфраструктурата в съвременния и глобализиращ се свят.

Планът за изпълнение на стратегията е организиран по приоритетни области и специфичните цели, осигуряващи постигането на основната цел на стратегията и съответните дейности и конкретните мерки и инструменти за тяхното реализиране. Индикаторите за постигането на целите са съобразени с методологията за мониторинг и оценка на напредъка.

Стратегията ще се отчита всяка година и при необходимост ще бъде актуализирана.

1.1. Основни програмни и стратегически документи, на които се основава Стратегията за развитие на училището.

- Съгласно Конституцията на Република България държавата създава условия за организиране и провеждане на професионално образование и обучение.
- Етичен кодекс за работа с деца;
- Конвенция за правата на детето;
- Конвенция на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие;
- Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план;
- Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка;
- Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, екип за управление и другите педагогически специалисти;
- „Отправно значение за развитието на системата за ПОО;
- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО);
- Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план (ЗСОМУП);
- Закон за професионалното образование и обучение (ЗПОО);
- Кодекс на труда (КТ);
- Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ);
- Закон за признаване на професионални квалификации (ЗППК);

1.2. Основни ценности и принципи, върху които е изградена визията за бъдещето на училището.

Настоящата Стратегия за развитие на СГСАГ „Христо Ботев“ – гр. София за периода 2024 - 2029 година очертава в дългосрочен план насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на Стратегията ще се отговори на очакванията на всички участници в образователния процес:

- **учениците** – създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и развитие на всеки ученик съобразно неговите индивидуални способности и потребности, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение;
- **родителите** – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и резултати от училищното образование;
- **обществото и пазара на труда** – изграждане у учениците на социално значими жизнено ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;
- **педагогическите специалисти** – формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация.

Основните **принципи**, с които е съобразена Стратегията, са:

- Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик към мисията и визията за развитие на училището;
- Индивидуален подход към всеки ученик и повишаване на мотивацията им за работа;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Приемственост – съхранение и развитие на българските образователни традиции за гарантиране на последователност и устойчивост при прилагане на училищните политики;
- Хуманизъм, толерантност и отговорност;
- Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- Иновативност и ефективност в педагогическата работа чрез използване на нови подходи, мерки и дейности за постигане на заложените в Стратегията цели;
- Прозрачност на управлението и предвидимост в развитието на училищното образование;
- Партньорство и активно взаимодействие между работодатели, родители и всички заинтересовани страни за постигане на целите и задачите на гимназията;
- Гарантиране правото на свободен избор на всеки участник в образователния процес;
- Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите от работата в гимназията, измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СОФИЙСКА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО, АРХИТЕКТУРА И ГЕОДЕЗИЯ „ХРИСТО БОТЕВ“

2.1 Кратки исторически данни

Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ е училище със 115-годишна история. Тя е приемник на авторитетното в миналото Техническо училище, създадено с Указ №7 от 28.02.1909 година, публикуван в ДВ бр.49/5.02.1909 г. с обнародването на Закона за народното просвещение.

Техническото училище се открива през учебната 1909-1910 година в София според същия закон, като клон на Първа мъжка гимназия с два отдела: инженерен/строителен и земемерен с 40 ученици.

През 1949-1950 г. училището се преименува на Държавна техническа гимназия „Христо Ботев“, а през 1950-1951 г. в Строителен техникум „Христо Ботев“.

По случай 50-годишнината от създаването на училището и 24 май с Указ на президиума на Народното събрание от 20.05.1959 г. то е наградено с орден „Кирил и Методий“, доказваща общественото значение на първото в България строително училище.

От началото на 1973-1976 г. се въвежда нова специалност – „Строителство на метрополитен“ с прием след XI клас, този прием се подновява през 1980-1981 г. за ученици, завършили 8.клас с четиригодишен срок на обучение.

През учебната 1995-1996 г. е учредено училищно настоятелство.

Със Заповед РД 09-332 от 07.04.2003 г. на МОН в ДВ бр.39/25.04.2003 г. Строителният техникум „Христо Ботев“ се преименува на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“.

Специалностите, изучавани оттогава в СГСАГ „Христо Ботев“, са: „Строителство и архитектура“, „Водно строителство“, „Парково строителство“, „Геодезия“, „Транспортно строителство“.

През 2008-2009 година се провеждат редица мероприятия, посветени на 100-годишния юбилей на гимназията. Юбилейният концерт се провежда в зала 1 на НДК. Възобновено е и издаването на училищния вестник „Ботевец“.

През месец декември 2010 г. е създаден Ученически съвет, който активно действа и до днес.

През учебната 2012-2013 година с оглед на изискванията на пазара на труда в Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ е открита нова специалност „Недвижими имоти“, професия „Брокер“.

От учебната 2013-2014 година в гимназията започва провеждането на Панорама на специалностите, съчетана с Ден на отворените врати, като тази традиция продължава и до днес.

През юни 2017 г. Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ е удостоена с плакет от МОН за усилията, които ежедневно полагат всички преподаватели, за да подготвят професионално младите хора.

На 29 ноември 2019 година е отбелязана 110-годишнината на Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ с тържествен концерт в зала Максима на УАСГ.

През учебната 2019-2020 г. поради епидемичните условия, свързани с COVID-19, от месец март до края на учебната година, учебният процес се осъществява дистанционно чрез платформата MS Teams. Дистанционното обучение на учениците в гимназията преминава успешно и е създадена голяма база от електронни ресурси за обучение на учениците по всички предмети.

Гимназията е сключила договор през м. септември 2023 г. за изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС), чийто срок е до 31.05.2026 г.

От декември 2023 година, във връзка с реализиране на дейности за модернизация на сградата по оперативна програма „Региони в растеж“, учебният процес временно се осъществява в сградата на Университета по архитектура, строителство и геодезия – София.

Ремонтните дейности в сградата продължават и до момента, така че образователният процес за новата учебна 2024/2025 година продължава в УАСГ, като поради недостатъчния брой на предоставените от университета стаи, обучението се осъществява и присъствено, и в електронна среда от разстояние по определен график.

През април 2024 година СГСАГ „Христо Ботев“ беше домакин на националния кръг на националното състезание „Най-добър млад строител“, което събра на едно място най-добрите ученици от професионалните гимназии по строителство в страната. С учениците си, класирали се на националния кръг, СГСАГ „Христо Ботев“ доказва водещото си място в областта на професионалното образование.

През учебната 2024-2025 година Софийската гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ ще отбележи своята 115-годишнина като освен връзката с традицията ще покаже и своя новаторски дух.

2.2 Административни данни

СГСАГ „Христо Ботев“ е училищна институция с официален адрес: гр. София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ №34. В гимназията се обучават около 950 ученици от 8. до 12. клас, разпределени в 35 паралелки по професии от специалности, предоставящи трета степен на професионална квалификация (ПК) от професионални направления (ПН), както следва:

- ✓ ПН „Строителство“, проф. „Строителен техник“, спец. „Строителство и архитектура“ с разширено изучаване на чужд език (РИЧЕ) – 10 паралелки (по 2) в VIII, IX, X, XI, XII клас; спец. „Водно строителство“ с РИЧЕ – 5 паралелки (по 1) в VIII, IX, X, XI, XII клас; спец. „Транспортно строителство“ с РИЧЕ – 5 паралелки (по 1) в VIII, IX, X, XI, XII клас;
- ✓ ПН „Търговия на едро и дребно“, проф. „Брокер“, спец. „Недвижими имоти“ с РИЧЕ – 5 паралелки (по 1) в VIII, IX, X, XI, XII клас;
- ✓ ПН „Архитектура, урбанизъм и геодезия“, проф. „Геодезист“, спец. „Геодезия“ с РИЧЕ – 5 паралелки (по 1) в VIII, IX, X, XI, XII клас;
- ✓ ПН „Градинарство“, проф. „Техник-озеленител“, спец. „Парково строителство и озеленяване“ с РИЧЕ – 5 паралелки (по 1) в VIII, IX, X, XI, XII клас;

СГСАГ „Христо Ботев“ реализира политиката на Министерството на образованието и науката за обучение на ученици по професии и специалности, включени в Списък на защитените от държавата специалности от професии и в Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, ежегодно актуализирани и утвърждавани с ПМС. Обучението по тези специалности създава добра перспектива за успешна професионална реализация на завършващите ученици.

Специалностите „Водно строителство“, „Транспортно строителство“ и „Строителство и архитектура“ са защитени със Заповед на МОН.

В публикувания проект на Списък на професиите за професионално образование и обучение във връзка с измененията в ЗПОО (август 2024 г.), всички специалности, предлагани от СГСАГ „Христо Ботев“, са категоризирани в направление „Архитектура и строителство“.

Обучението се провежда при двусменна организация на учебния ден.

СГСАГ „Христо Ботев“ е професионална гимназия за придобиване на степен на средно образование (от VIII до XII клас, включително) в два етапа, както следва: първи гимназиален от VIII до X клас, и втори гимназиален от XI до XII клас.

В СГСАГ „Христо Ботев“ се осъществява ефективно включване, приобщаване и образователна интеграция на ученици със СОП чрез осигуряване на подходяща инфраструктура, разработване на индивидуални учебни планове, психолого-педагогическа подкрепа и консултации с родители.

Учебна година	Брой ученици	Брой паралелки
2024/2025	933	35
2023/2024	931	35
2022/2023	921	35
2021/2022	914	35
2020/2021	914	35
2019/2020	910	35

Учениците ежегодно вземат участие в регионални и национални конкурси, състезания, олимпиади. Всяка година възпитаниците на СГСАГ „Христо Ботев“ заемат призови места в националните състезания по професии:

- ✓ „Най-добър млад строител“
- ✓ „Озеленяване и цветарство“
- ✓ „Варна спагети инженеринг“

От 2024 г. стартира отново и инициативата на КСБ - „Аз мога да строя“, в която учениците на СГСАГ участват.

Учениците се представят достойно на олимпиадите по български език и литература, философия, физика и астрономия, математика, английски език. Постигнати са високи резултати в спортовете – хандбал, волейбол, футбол, баскетбол, шахмат, тенис на маса.

В СГСАГ „Христо Ботев“ се провеждат извънкласни дейности под формата на клубове. В гимназията има клуб БМЧК, Ученически съвет, издава се училищен вестник „Ботевец“, които са постоянно действащи.

СГСАГ „Христо Ботев“ провежда ежегодно и занимания по интереси съгласно Наредбата за приобщаващото образование.

Заниманията по интереси, предлагани в гимназията за учебната 2023/2024, са:

- ✓ „Ботевец“
- ✓ „Архитектурата – майка на всички изкуства“
- ✓ „Публицистична фотография“
- ✓ „Преса и медии“
- ✓ „Литература и родолюбие“
- ✓ „Ние говорим с удоволствие немски“
- ✓ „Зидарии“
- ✓ „Паркова фауна“
- ✓ „Математика“
- ✓ „Рисуване и пространство“
- ✓ „Екология“
- ✓ „Декоративни покрития“
- ✓ „Иновативни конструкции в строителството“
- ✓ „Облицовки“
- ✓ „Лека атлетика и кондиционна подготовка“
- ✓ „Кинематограф“
- ✓ „Запознай се със София“
- ✓ „Добродетели“

Учениците успешно се включват в училищни и обществени дейности и проекти, благотворителни инициативи, базари за набиране на средства за подпомагане на хора в неравностойно положение, кампании, свързани с отбелязване на международни дни, национални празници и др.

Всички педагогически специалисти отговарят на професионалния профил съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г. Всяка година педагогическите специалисти повишават квалификацията си чрез участия в международни програми и проекти; национални програми на МОН за квалификация; регионални и вътрешноквалификационни обучения, както и обучения с присъдени кредити. Образователно-квалификационната степен на педагогическия персонал е „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“.

През учебната **2023/2024** година общият брой на училищния екип от педагогически специалисти е **76** души.

- ✓ **Директор - 1**
- ✓ **Заместник-директор – 4**
- ✓ **Учител – 31**
- ✓ **Старши учител – 36**
- ✓ **Главен учител - 1**

През **2023/2024** учебна година са назначени учители по български език и литература, математика, английски език, география и икономика, преподаватели по професионална подготовка по водно строителство, транспортно строителство, недвижими имоти.

През **2023/2024** учебна година квалификацията на учителите е следната:

- ✓ с V-то ПКС: 14 учители;
- ✓ с IV-то ПКС: 3 учители ;
- ✓ с III-то ПКС: 19 учители;
- ✓ с II-ро ПКС: 8 учители;
- ✓ с I-во ПКС: 1 учител;
- ✓ ПКС доктор: 4 учители

През **2024/2025** учебна година са назначени учители по математика, преподаватели по професионална подготовка по геодезия и счетоводство и икономика.

През **2024/2025** учебна година квалификацията на учителите е следната:

- ✓ с V-то ПКС: 12 учители;
- ✓ с IV-то ПКС: 3 учители ;
- ✓ с III-то ПКС: 21 учители;
- ✓ с II-ро ПКС: 7 учители;
- ✓ с I-во ПКС: 1 учител;
- ✓ ПКС доктор: 7 учители

През учебната **2024/2025** година общият брой на училищния екип от педагогически специалисти е **77** души.

- ✓ **Директор - 1**
- ✓ **Заместник-директор – 4**
- ✓ **Учители – 34**
- ✓ **Старши учители – 38**
- ✓ **Главен учител - 1**

В гимназията са сформирани четири Екипа за комплексни компетентности, между членовете на които се осъществява непрекъсната комуникация, подкрепа и напътствие на новоназначените учители, освен задължителното менторство:

- ✓ ЕКК „Хуманитарни дисциплини“ – включва 10 екипа: български език и литература, английски език, немски език, руски език, италиански език, история и цивилизация, география и икономика, философски цикъл, физическо възпитание и спорт и

- психолог/педагогически съветник;
- ✓ ЕКК „Природо-математически дисциплини“ – включва 5 екипа: математика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, информационни технологии;
- ✓ ЕКК „Строителни инженери и архитекти“;
- ✓ ЕКК „Геодезисти, ландшафтни архитекти, икономисти“.

2.3 Национални програми и проекти

През учебната 2023/2024 година училището работи по следните национални програми, национални състезания и проекти:

- ОП „Региони в растеж“ – текат строително-монтажни дейности в гимназията от декември 2023 година, поради което образователният процес се провежда в Университета по архитектура, строителство и геодезия, гр. София.
- НП „ИКТ“
- НП „Иновации в действие“
- НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ – модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технология и предприемачество, и за целодневна организация на учебния ден“
- НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“
- Проект – BG-RRP-1.015 - „Училищна STEM среда“
- проект – BG05SFPR001-3.001-0001 – „Модернизирание на професионалното образование и обучение“
- Национално състезание „Най-добър млад строител“
- Национално състезание „Озеленяване и цветарство“
- Национално състезание „Варна спагети инженеринг“
- Национално състезание „Строителна механика“
- Проект на Камарата на строителите в България „Аз мога да строя“

През учебната 2024-2025 г. продължава работата по тях.

2.4 Партньорства

Екипът за управление в гимназията подпомага работата по проекти, национални състезания, занимания по интереси и извършва всички необходими действия, за да популяризира инициативите, да мотивира членовете на училищната общност да се включат в тях.

Взаимоотношения с фирми и работодатели

Училището активно взаимодейства с партньорски организации в подкрепа на разнообразните дейности за обучение, възпитание и социализация на обучаемите. Създадени са ползотворни контакти с висши учебни заведения и научни институти, браншови организации: Камара на строителите в България, Съюз на ландшафтните архитекти в България, Камара на архитектите, Камара на инженерите в инвестиционното проектиране, Камара на инженерите по геодезия, „Райкомерс Конструкшън“ ЕАД, KNAUF, „Софийска вода“, „Геопроект“ ООД, „Ера България“, ВАУМИТ, Home garden ТТ, „Диана Комерс“ ЕООД, Метрополитен София, PIPELIFE, Wienerberger, San Marco, Plantica, G.P.Group, „Оргаким“, Hidrobeton, JA Bulgaria, „Трейс Груп Холд“ АД, МаксМарт, HILTI, Фондация „Български строител“, АТ Инженеринг, Софийската духовна семинария, Университет по архитектура, строителство и геодезия, Лесотехнически университет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Департамент за информация и усъвършенстване на учители.

Постоянното сътрудничество със строителните фирми спомага за по-пълноценното и качествено професионално обучение. Учебната практика се реализира в гимназията, а за производствената практика на учениците на гимназията се осъществява със съдействието на партньорите.

На тържественото дипломиране на Випуск 2024 дипломите на отличниците бяха връчени от социалните партньори в строителния бранш и издателство „Клет“ България: Мартина Кръстева – началник отдел професионална квалификация на КСБ; инж. Петър Алипиев – регионален мениджър на „Баумит“ България; инж. Васил Василев зам.-изпълнителен директор на „Райкомерс Конструшън“ ЕАД и председател на Фондация за развитие на водния сектор, който връчи и образователен гарант на учениците, ако продължат обучението си в Хидротехническият факултет на УАСГ; Мария Стоименова от издателство „Клет“; ландш. арх. Лидия Язова – управител на „ТМ Гардън“ ЕООД и член на Съюза на ландшафтните архитекти; доц. д-р Деляна Найденова – представител на управителния съвет на Съюза на ландшафтните архитекти; доц. Станислава Стоилова – зам.-декан на Транспортния факултет в УАСГ; инж. Димитър Берберов – представители на фирма „Трейс Груп Холд“ АД.

Училището се развива устойчиво и е намерило своето място в образователната структура на гр. София и областта.

2.5 АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪНШНАТА И ВЪТРЕШНАТА СРЕДА

2.5.1 АНАЛИЗ НА ВЪНШНАТА СРЕДА (PEST)

Влиянието на външните фактори върху развитието на образованието има негативно въздействие, изразяващо се в разминаването между мисията, визията и целите на училището, от една страна, и неясно дефинираните изисквания към качеството на образованието, от друга.

Това доведе до изоставане на българското училище от социалните потребности. Основният очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна реакция, засягаща преобразуването на педагогическата система, промяна на целите, нагласите, мотивацията, стереотипите, технологиите, отношението и стила на работа на учителите. Училището трябва да потърси пътища и да намери начини за преодоляване на негативното влияние на множество фактори от социалната среда върху всички участници в процеса на обучението, възпитанието и социализацията.

Външни фактори	Последствия за училището
<ul style="list-style-type: none"> Съобразяване със ЗПУО Разминаване между обществените потребности и продукта на образованието. 	<ul style="list-style-type: none"> Качествена промяна в методите и организацията на обучение. Внедряване на иновации; Оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и др.
<ul style="list-style-type: none"> В центъра на училищните политики е ученикът 	<ul style="list-style-type: none"> Откриване и развитие на заложбите и способностите на всеки ученик, високи образователни резултати на учениците, висок рейтинг на СГСАГ „Христо Ботев“
<ul style="list-style-type: none"> Различно отношение към учителя и ясни критерии за категоризация на училищата в страната 	<ul style="list-style-type: none"> Постигане на висок рейтинг и достойно оценяване и заплащане труда на учителя

Икономически фактори	Последствия за училището
<ul style="list-style-type: none"> Динамично променящите се икономически условия в страната; 	<ul style="list-style-type: none"> Структуриране бюджета на училището съобразно реалните икономически условия и свиване на разходната част от бюджета на училището
<ul style="list-style-type: none"> Нестабилна икономика; Безработица; Нисък стандарт на живот 	<ul style="list-style-type: none"> Рестриктивен бюджет; Ограничена възможност за нарастване на ЕРС за ученик Движение на ученици
Социални фактори	Последствия за училището
<ul style="list-style-type: none"> Влошаване на демографските показатели 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване броя на учениците
<ul style="list-style-type: none"> Нови обществени потребности, нагласи и изисквания към училището 	<ul style="list-style-type: none"> Необходимост от промяна на стереотипа на учителите в съответствие с изискванията на обществото
<ul style="list-style-type: none"> Негативни нагласи в обществото към ученето в средното училище като възможност за продължаване на образованието във висшите училища 	<ul style="list-style-type: none"> Липса на положителни нагласи и мотивация за придобиване на знания и професионални умения в училище
<ul style="list-style-type: none"> Ниска заинтересованост на родителската общност към успехите и проблемите на учениците в училището 	<ul style="list-style-type: none"> Негативно отношение на родителите към образователния процес в училището и/или подценяване ролята на образованието в реалния живот
<ul style="list-style-type: none"> Нарастваща агресия и противообществени прояви 	<ul style="list-style-type: none"> Възможности за превенция, психологическа и педагогическа подкрепа
Технологични фактори	Последствия за училището
<ul style="list-style-type: none"> Липса на дигитализация на учебния процес в класните стаи в училище 	<ul style="list-style-type: none"> Ограничено използване на ИКТ в учебния процес и при администриране на училището
<ul style="list-style-type: none"> Частично обновяване на наличната компютърна техника в училището 	<ul style="list-style-type: none"> Ограничени възможности за използване на разнообразни образователни компютърни продукти при изучаване на учебните предмети. Оборудвани компютърни кабинети
<ul style="list-style-type: none"> Осигурен достъп до интернет на всяко училище в страната 	<ul style="list-style-type: none"> Разширяване на достъпа до ИКТ образователни ресурси.

Извод

Външната среда оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на българското училище. Най-силно изразените негативни фактори: икономическата и социална среда в близките няколко години няма да се променят. Нужно е да се обединят усилията на всички участници в образователния процес, за да бъде намалено негативното влияние на социалните и икономическите фактори.

2.5.2 SWOT – анализ на вътрешната среда на СГСАГ „Христо Ботев“

Целта на SWOT-анализа е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система и да се очертаят най-значимите тенденции и характеристики в неговото развитие. В зависимост от преобладаващата тенденция се определя стратегията за развитие на училището през следващите пет години (2024-2029 г.).

Силни страни	Слаби страни
Качествено образование в СГСАГ „Христо Ботев“ по професионална и общообразователна подготовка	Недостатъчна инфраструктура на училищния двор (площадки, кътове за отдых и др.)
Квалифициран училищен колектив с мотивация за непрекъснато повишаване на знанията и уменията	В недостатъчна степен се използват възможностите за привличане на родителите като партньори в училищните дейности
Част от учителския колектив участва в проверки на ДЗИ (БЕЛ, математика, география), ДИППК, НВО (БЕЛ, математика, чужди езици);	Недостатъчно финансово осигуряване предвид увеличаващите се разходи
Ефективни учебни планове, отговарящи на интересите на ученици, родители, бизнес среда	Недостатъчен родителски контрол
Успешно реализиран план-прием	Недостатъчно зали за спорт
Добра успеваемост на учениците на ДЗИ, НВО, олимпиади, конкурси и състезания	Необходимост от непрекъснато осъвременяване и подмяна на техническите средства и оборудването (проектори, лаптопи и др.)
Училището се намира в централната част на столицата	Малък брой екскурзии с учебна цел
Високо професионално достойнство и качества на екипа от преподаватели и непедagogически персонал, оценени от много родители	Недостатъчно използване на библиотечните ресурси от учениците. Нужда от осъвременяване на библиотечния фонд и база.
Специалности, включени в Списък на защитените от държавата специалности от професии и в Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда	Незаинтересованост от учениците със слаби резултати и учениците със СОП да използват часовете за консултации по учебни предмети за преодоляване на пропуски в учебното съдържание
Добра взаимовръзка със строителни фирми и с бизнеса	
Дългогодишни традиции и резултати в професионалната и образователната дейност, съобразени с динамичното социално икономическо развитие	
Добра реализация на учениците в страната и в чужбина	
Учениците имат възможността да получат освен диплома за завършено средно образование и свидетелство за професионална квалификация – III степен	
Използване на иновативни методи на обучение и интерактивни средства за придобиване на знания и умения	
Развитие на креативността и емоционалната интелигентност на учениците в създадена добра среда за общуване	
Използване на разнообразни технологии в учебния процес (компютри, проектори, интерактивни бели	

Силни страни	Слаби страни
дъски, професионална техника и апаратура, използвана в часовете по професионална подготовка)	
Използване на разнообразни методи за контрол и оценка на знанията на учениците	
Аргументираност на поставената от преподавателите оценка на постиженията на учениците	
Осигурен достъп на хора с увреждания чрез самоходно устройство за преодоляване на стълбища	
Пълно покритие с оптична и безжична интернет мрежа в сградата на училището и нейното оптимизиране по отношение на скорост и качество	
Осигурено постоянно цифрово видеонаблюдение и пропускателен режим	
Оптимално използване на възможностите на електронния дневник в платформата Shkolo.bg	
Използване на електронни инструменти и платформи като MS Teams, Smartest, Уча се и др.	
Екипна работа между екип за управление, класен ръководител, педагогически съветник, психолог, родители и ученици за превенция и разрешаване на конфликтни ситуации	
Използване на разнообразни методи и средства за информиране и популяризиране дейността на СГСАГ „Христо Ботев“	
Непрекъснато развиващ се училищен сайт с постоянно актуализиране на функции и информация (съобщения, графици, седмична програма, наредби) и информиране на обществеността за дейностите в СГСАГ „Христо Ботев“ с активно участие на педагогическата общност и учениците	
Съпричастност и оказване на подкрепа от страна на педагогическите специалисти към съответните участници в образователния процес	
Консултации за подготовка за олимпиади и състезания по учебните предмети на заинтересовани ученици или за оказване на подкрепа	
Своевременно предотвратяване и разрешаване на възникнали ситуации на агресия в СГСАГ „Христо Ботев“ и навременно и адекватно съдействие от страна на екипа за управление	
Активно участие от страна на Обществения съвет и представителите на родителските активи към СГСАГ „Христо Ботев“	
Действащ Ученически съвет	
Много добра комуникация и организиране на провежданите дейности за ученици със СОП с РЦПППО	
Навременно изготвяне съобразно нормативните изисквания на графиците за организиране на образователния процес за всеки срок и запознаването с тях на учители, ученици и родители.	

Възможности	Заплахи
Подкрепяща национална политика за развитие на професионално образование и обучение	Трудности с кадровото обезпечаване с учители по общообразователните и професионалните предмети
Непрекъснато оптимизиране на професионалната реализация на учениците, запознаване с актуалните тенденции на пазара на труда в България и чужбина	Намаляване на мотивацията за учене у учениците предвид високоакадемичния стил на някои от учебниците, както и остарели учебници по професионална подготовка;
Създаване на условия за повишаване на квалификацията и обмяна на добри педагогически практики между учителите чрез национални програми и проекти	Промени в нормативната уредба
Увеличаване на процентното реализиране на посещенията на културни мероприятия и строителни обекти	Намаляване на мотивацията на учителите предвид на все по-увеличаващия се дял на административни дейности
Улесняване на системата за контрол на отсъствията и успеха на учениците	Липса на регистър или единна система, който да дава възможност за професионална ориентация и реализиране на учениците със специфична професионална подготовка
Осигуряване на ефективно обучение в общообразователната и професионалната подготовка по съответните предмети в първи и втори гимназиален етап чрез сътрудничество с ВУЗ-ове	Малък процент ученици, с отрицателно отношение към образователния процес
Утвърждаване на традиции и символи на училището за повишаване на националното самочувствие и осъзнаване	Непредвидени обстоятелства, свързани с възникването на епидемии, бедствия, аварии и др.
Приоритетно развитие на възможностите и връзките на образователния процес в училището	Намалена родителска активност и инициативност поради все по-забързания и урбанизиран живот
Усвояване на знания и умения за поставяне на индивидуални цели и реализирането им чрез оптимално използване на проектно-базираното обучение и интерактивните средства и методи	Нестабилната икономическа обстановка в държавата и намалената възможност за последващо назначаване на кадри
Работа по европейски проекти, национални програми и инициативи на училището	Липса на достатъчно обезпечаване с рецензенти и консултанти за държавните зрелостни изпити за придобиване на професионална квалификация
Популяризиране на публичното пространство на дейността на училището чрез социалните мрежи	
Организиране на повече екскурзии с учебна цел	
Разширяване на обхвата на учениците, включвани в извънкласни дейности	
Подобряване взаимоотношенията, комуникацията и повишаване толерантността между учениците и служителите в следствие на действащите правила на	

Възможности	Заплахи
СГСАГ „Христо Ботев“ и Ученическият съвет	
Екипни срещи за създаване на положителен микроклимат между родители-педагогически специалисти-учители-психолог-педагогически съветник- екип за управление	
Тенденция към проследяване на равнището на знанията и уменията на учениците и непрекъснато подобряване на критерии и изисквания в обучението на учениците	
Акцентиране върху качеството на образованието с цел бъдеща професионална реализация	
Модернизиране и осъвременяване на инфраструктурата и сградния фонд на училището	
Подобряване на административно обслужване и комуникация	
Подобряване на осъвременяване на библиотечния фонд, база и физкултурния салон	
Ежегодна подмяна на амортизирана техника с нови и съвременни модели	

За качеството на образователния процес в СГСАГ „Христо Ботев“ имат значение не само участниците в него, но и различни външни фактори:

- ✓ *Семейство и семейна среда*
- ✓ *Работа с родителите*
- ✓ *Връзка с институции*

III. СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА СГСАГ „ХРИСТО БОТЕВ“

3.1. Мисия

СГСАГ „Христо Ботев“ е първото строително училище, утвърдено през годините като водещо в подготовката на кадри в областта на строителството.

Мисията на СГСАГ „Христо Ботев“ е да запази водещото си място сред строителните гимназии в България, като осигури висококачествена общообразователна и професионална подготовка на учениците, необходима за успешната реализация в конкурентна пазарна среда. Да осигури на всеки ученик възможности за развитие като активна, отговорна и осъзната личност, със социални и професионални компетенции, която работи в полза на себе си и обществото, уважава традициите и правата на всеки индивид.

3.2. Визия

СГСАГ „Христо Ботев“ да продължи да се развива като конкурентоспособно училище, което изгражда функционално грамотни, иновативни, социално отговорни личности, мотивирани да надграждат своите компетентности за учене през целия живот и справящи се с предизвикателствата в професиите на бъдещето през 21. век. Училище, ориентирано към интереса и мотивацията на ученика, към развиване на неговите заложби и способността му да прилага усвоените компетентности в практиката, осигуряващо равен достъп до качествено образование, приобщаващо всеки ученик и недопускащо дискриминация в образователния процес.

Активното партньорство с работодателите, предоставящи обучение в реална работна среда, ще:

1. допринесе за усвояване на практически умения у учениците;
2. осигури тяхната конкурентоспособност на пазара на труда
3. развие личностните качества на учениците;
4. формира общочовешки ценности и добродетели: толерантност, уважение, честност, отговорност, комуникативност, чувствителност към гражданските права и към задълженията на всеки един член от обществото;
5. развие уменията им за работа в екип;
6. насърчи креативността и творческото мислене.

Педагогическите специалисти от професионалната гимназия са призвани непрекъснато да усъвършенстват своите професионални компетентности и квалификация, да работят в съответствие с етичните норми, да мотивират и вдъхновяват учениците и да формират компетентности в учениците, които да прилагат в различни житейски и професионални ситуации.

3.3 Стратегическа цел

СГСАГ предлага качествено професионално образование в максимално сигурна, здравословна, екологична и подкрепяща среда, като съчетава образователните традиции с иновативни педагогически решения и дигитално развитие, изграждайки навици за учене през целия живот и реализация в професиите на настоящето и бъдещето. Подкрепя детското развитие, насърчава развитието на компетентности и таланти. Работи за мотивирани и креативни учители и сплотени училищни общности, като включва активно родителите.

3.3.1. Оперативни цели

Оперативна цел 1	Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век
Дейности по оперативна цел 1	<p>Цел 1.1. Осигуряване на съвременна образователна среда, която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Актуализиране на учебните програми с извеждане на компетентностно ориентирани, реалистични, ясни и разбираеми резултати от обучението на учениците въз основа на данни, измерване и анализи; - Създаване на условия и подкрепа за изграждане на цялостни училищни визии и стратегии за интегриране на учебното съдържание с фокус върху ключовите компетентности; - Смяна на фокуса на обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности и развитие на способности да се решават проблеми; - Акцентиране върху формиране на научна, финансова, дигитална медийна грамотност и духна предприемчивост и иновации; - Инвестиране в изучаването на чуждите езици и

придобиването на дигитални и комуникативни умения;
Цел 1.2. Развитие на ключови компетентности и умения за живот през XXI век чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта;

- достъп до електронно четими учебници, електронни ресурси, подпомагащи придобиването на необходимите компетентности и стимулиращи развитието на личностни, социални и граждански умения и на емоционална интелигентност;
- Развитие на система от инструменти за измерване на постигането на основни резултати от обучението в хода на вътрешно оценяване, опиращи се на дескриптори (ключови думи);
- Ориентиране на оценяването към ключовите компетентности с акцент върху функционалната грамотност в областта на четенето, математиката, природните науки, както и към межкултурни компетентности, умения за решаване на проблеми в екип и метакогнитивни умения;
- Синхронизиране на изискванията на вътрешното външното и международното оценяване на учениците към ключовите компетенции на учениците;
- Разработване и прилагане на система за провеждане и оценяване на изпитите в системата на училищното образование в електронна среда;
- Разработване и поддържане на система за представяне на тенденциите в постиженията на учениците по училища и региони;
- Формиране на умения при учениците да използват придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации в променяща се околна среда;
- Придобиване на интегрален микс от компетентности чрез свързване на знанията и уменията от различни области за прилагане на наученото в практически ситуации, поощряване на ученето чрез преживяване и решаване на реални проблеми;
- Създаване на условия и подкрепа на екипната работа на учителите за интегриране на учебното съдържание, за ефективно осъществяване на междупредметни връзки и за работа върху усвояване на свързващите (трансверсални) компетентности у учениците;
- Системно взаимодействие с родителите за формиране и развитие у децата/учениците на ключовите

	компетентности и на умения за живот и работа през XXI век.
Оперативна цел 2	➤ Развитие на способностите и талантите на учениците, възпитание в ценности
Дейности по оперативна цел 2	<p>Цел 2.1. Възпитание в ценности</p> <ul style="list-style-type: none"> - Насърчаване на ценностно-ориентирано поведение и създаване на атмосфера в класната стая, благоприятстваща формиране на социални и граждански компетентности; - Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура; - Възпитание, насочено към изграждане у учениците на стремеж за изказване на информирано мнение, за проява на взаимно уважение, разбирателство и сътрудничество; възпитание в доброта; - Обучение, насочено към приобщаване към европейските и общочовешките ценности; - Развитие на умения за справяне с прояви на радикализация и екстремизъм, водещи до разделение, дискриминация, разпространение на фалшиви новини и омраза в обществото; - Развитие на умения за разпознаване и превенция на трафик на хора; на зависимости към наркотични вещества и др.; - Изграждане на умения за критично мислене и разбиране за света, културата, религиите, историята, медиите, икономиката, околната среда, устойчивостта; - Развитие на ценностно-ориентирано поведение за зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и правата на човека, с акцент върху правата на детето и детското участие; - Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки ученик; - Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците. <p>Цел 2.2. Развитие на способностите и талантите</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разширяване на спектъра от занимания по интереси, насочени към развитието на личностни и междуличностни умения; - Разширяване на обхвата на участниците в заниманията по интереси чрез провеждане на различни форми на изяви на училищно и междуучилищно, общинско ниво и др.; - Подкрепа за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания на местно, регионално, национално и международно ниво в областта на науките, технологиите,

	<p>изкуствата испорта;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предоставяне на материални и морални стимули за децата и учениците с изявени интереси в определена област на науката, технологиите, изкуствата, културата и спорта; - Привличане на представители на висши училища, научни институти, социални партньори и неправителствени организации в подкрепа на заниманията по интереси и извънучилищните дейности; - Системно взаимодействие с родителите за развитие на способностите и талантите на учениците.
<p>Оперативна цел 3</p>	<p>➤ Мотивирани и креативни учители</p>
<p>Дейности по оперативна цел 3</p>	<p>Цел 3.1. Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата на образованието в дългосрочен план с учители чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разработване на система за информиране, мотивиране и насочване на ученици и студенти от всички заинтересовани страни към избор на учителската професия; - Подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти в институциите от системата на предучилищното и училищното образование; - Прилагане на политики за привличане и включване в образователния процес на представители на бизнеса, висши училища, научни организации и други специалисти; - Устойчивост на политиката за повишаване на доходите на учителите чрез поддържане на съотношение от 120% на средната заплата на учителите спрямо средната заплата за страната и ръст на минималната основна заплата на учител не по-нисък от ръста на средната работна заплата. <p>Цел 3.2. Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на партньорства и мрежи за сътрудничество между висшите училища и образователните институции за провеждане на стажове и практики на учители; - Насърчаване на обучението и ангажираността на педагогическите специалисти през целия живот за продължаващо професионално развитие; - Разширяване на възможностите за квалификацията на педагогически специалисти без откъсване от работа; - Развитие на дигиталните компетентности на педагогическите специалисти за прилагане на новите технологии, за облачни ИКТ услуги, за иновативни дигитални методи за преподаване, за интегриране на дигиталната медийна грамотност в обучението по всички учебни предмети и др.; - Създаване на условия за изграждане на мрежи от училищни екипи, включващи педагогически и

	<p>непедагогически специалисти и създаване на професионални общности за споделяне на добри практики;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа с даровити/талантливи ученици, с ученици със специални образователни потребности и в мултикултурна среда; - Развиване на компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно взаимодействие с родителите и другите заинтересовани страни; <p>Осъществяване на мобилност на педагогически специалисти.</p>
Оперативна цел 4	<p>➤ Сплотени училищни общности и системна работа с родителите</p>
Дейности по оперативна цел	<p>Цел 4.1. Създаване и развиване на ефективни училищни общности чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прилагане на училищни политики за създаване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и позитивни отношения между всички участници в процеса на образование и заинтересованите страни, включително за управление на конфликти, за преодоляване на стереотипи, предразсъдъци и дискриминационни нагласи; - насърчаване участието на училищните общности в планиране и реализиране на училищни събития - конкурси, празници, тържества, спортни събития и др.; - Организиране на училищното пространство и инфраструктура с оглед превръщане на училището в център на общността и място за диалог (дружелюбна училищна среда). <p>Цел 4.2. Обединяване на ресурсите на семейството и училището за пълноценното развитие на ученика чрез прилагане на подходящи форми за взаимодействие с родителите, насочени към осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с училището.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за взаимодействие между родителите и насърчаване на партньорството между тях за активно участие в училищния живот.
Оперативна цел 5	<p>➤ Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция</p>
Дейности по оперативна цел 5	<p>Цел 5.1. Взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подкрепа на развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование <p>Цел 5.2. Прилагане на индивидуален подход към</p>

<p>потребностите на всеки ученик</p> <ul style="list-style-type: none">- Организиране на общи дейности по интереси, честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието;- Съвместна работа между родители и учители за развиване на мотивация за учене; <p>Цел 5.3. Подкрепа на развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование</p> <ul style="list-style-type: none">- Повишаване компетентностите на учителите, образователните медиатори, педагогическите съветници, психолози, кариерни консултанти, ресурсни учители, логопеди, социални работници (вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене) за успешно включване и пълноценно участие на децата/учениците в образователния процес; <p>Цел 5.4. Прилагане на индивидуален подход към потребностите на всяко дете и на всеки ученик</p> <ul style="list-style-type: none">- Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението; <p>Цел 5.5. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици със специални образователни потребности</p> <p>Цел 5.6. Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсеци или получили международна закрила и мигранти;</p> <p>Цел 5.7. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици с изявени дарби</p> <ul style="list-style-type: none">- Осигуряване на морална и материална подкрепа за деца с изявени дарби за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. <p>Цел 5.8. Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции</p> <ul style="list-style-type: none">- Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа учениците и родителите;- Квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието;- Изпълнение на инициативи за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза;- Формиране на компетентности за межкултурен диалог, провеждане на кампании за толерантност и намаляване на агресията на учениците; <p>Цел 5.9. Разширяване на възпитателната функция на образователните институции</p> <ul style="list-style-type: none">- Подкрепа на дейността на ученическите съвети и

	ученическото самоуправление в училищата;
Оперативна цел 6	➤ Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие
Дейности по оперативна цел 6	<p>Цел 6.1. Насърчаване и развитие на култура за иновации</p> <ul style="list-style-type: none"> - Въвеждане на образователни иновации в организацията, управлението, образователното съдържание, методите на преподаване и образователната среда; <p>Цел 6.2. Иновации в образователния процес</p> <ul style="list-style-type: none"> - Създаване на условия за обучение на учениците в малки групи или индивидуално в различни режими на работа във училищата и извън тях; - Разширяване на възможностите за интегрирано знание чрез проектно-базирано обучение, развитие на езиковите и комуникативните умения; - Подобряване на образователната среда, чрез обособяване на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, трайно знание и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии; <p>Цел 6.3. Иновации в образователната среда</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на образователната среда чрез създаване на училищни и извънучилищни центрове със STEM среда – иновативни учебни центрове с фокус върху STEM, които са нов модел на учене и включват промяна в образователната среда, учебното съдържание, преподаването, организацията и управлението на училищните процеси, експериментална изследователска работа; - Подкрепа на всички училища за създаване на STEM центрове; - Осигуряване на естетични, модерни и гъвкави пространства в училищата и в детските градини и училищата, които осигуряват адаптация спрямо променящите се нужди на обучението и иновативните практики; <p>Цел 6.4. Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балансирано използване на дигиталните образователни решения и на традиционното учене съобразно възрастта на децата; - Развиване на уменията на педагогическите специалисти за преподаване в онлайн среда и за разработка и използване на дигитално учебно съдържание; - Формиране на компетентности у учениците и педагогическите специалисти за създаване, редактиране, обогатяване и актуализиране на дигитално съдържание;

	<ul style="list-style-type: none"> - Формиране на умения за безопасно използване на интернет, за разпознаване на рискове, заплахи, фалшивите новини и др.; - Обзавеждане на учебните кабинети със съвременно оборудване за работа с дигитално учебно съдържание и превръщането им в дигитални класни стаи; <p>Цел 6.5. Образование за устойчиво развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осъществяване на специализирани обучения на учители за ефективно педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие; - Изграждане на партньорство и съвместни политики на всички нива (национално, регионално, локално и институционално) за постигане на целите за устойчивото развитие; - Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци; - Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за живот с фокус към здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата, обучение по различни видове спорт и други с активното участие на родителите; <p>Цел 6.6. Модернизиране на образователната инфраструктура към устойчиво развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изпълнение на дейности, свързани със създаването на цялостен обновен облик на образователните институции; - Изпълнение на инфраструктурни и технологични решения за модернизация на образователните институции и на средата за обучение; - Ремонт на образователни институции и създаване на кампуси и на условия за спорт, занимания по интереси, дискусии по различни теми и др. в тях; - Изграждане на нови или реконструиране на съществуващи открити/закрити спортни площадки и площадки за игри; - Оптимизиране и естетизиране на вътрешното пространство в образователните институции осигуряване на безопасен достъп на всяко дете/ученик до образование; - Изграждане на система за разделно събиране на отпадъци в образователните институции; - Изграждане на модерна, безопасна и подкрепяща среда в образователните институции.
--	---

Оперативна цел 7	➤ Реализация в професиите на настоящето и бъдещето
Дейности по оперативна цел 7	<p>Цел 7.1. Професионално образование и обучение, съответстващо на динамиката на пазара на труда</p> <ul style="list-style-type: none"> - Насърчаване на интереса към професионалното образование по приоритетни професии и по специалности с прогнозиран бъдещ недостиг на пазара на труда. <p>Цел 7.2. Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повишаване квалификацията на учителите в професионалното образование и обучение за прилагане на компетентностния подход; за придобиването на съвременни знания, новости в техниките и технологиите, динамично развиващите се производствени технологии и др. - Засилване на практическото обучение и допълнителната професионална подготовка в образователните институции; - Създаване и развитие на партньорства между бизнеса и образованието за провеждане на ученически практики, за споделяне на оборудване и обмен на ресурси; - Развитие на проектно-ориентирано учене; - Прилагане на механизъм за проследяване на реализацията на завършилите професионално образование и обучение.
Оперативна цел 8	➤ Учене през целия живот
Дейности по оперативна цел 8	<p>Цел 8.1. Разширяване на възможностите за учене през целия живот</p> <p>Цел 8.2. Осигуряване на условия за насърчаване на ученето през целия живот</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разширяване на спектъра от възможности за учене чрез популяризиране на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене и мотивиране на лицата; - Повишаване на осведомеността сред заинтересованите общности за възможностите, които предоставя ученето през целия живот.
Оперативна цел 9	➤ Ефикасно управление и участие в мрежи
Дейности по оперативна цел 9	<p>Цел 9.1. Преход от стандартизиран подход в управлението на образователните институции към управление, основано на креативност и иновации</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прилагане на екипен подход на взаимодействие между всички участници в образователния процес в институциите от системата на предучилищното и училищното образование; Утвърждаване на училищните съвети като ефективен участник в училищния живот и в организационното развитие на

	<p>училището, разширяване на детското и младежко участие при вземането на решения;</p> <p>Цел 9.2. Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи между образователните институции; - Създаване и развиване на секторни кълъстери на професионалните гимназии.
--	--

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- средства от бюджета на училището;
- средства от Училищното настоятелство;
- кандидатстване по проекти;
- дарения.

МОНИТОРИНГ

Основната цел на мониторинга е да наблюдава ефективността и ефикасността на Стратегията на СГСАГ „Христо Ботев“ за периода 2024-2029 година, да се предоставя информация за приложимостта на идеите и дейностите за реализиране на училищните приоритети и да се преценява систематично и обективно напредъкът в развитието на училището.

За да се проследи напредъка по изпълнението на оперативните цели и дейностите и постигането на дефинираните очаквани резултати, трябва да се направи количествено и/или качествено измерване на постиженията чрез индикаторите, заложен в Стратегията.

Междинни доклади за изпълнение на Стратегията се изготвят в края на втория учебен срок на всяка учебна година от комисия, назначена със заповед на директора на училището. Въз основа на тези доклади, **при необходимост**, се прави актуализация на Стратегията в началото на всяка учебна година. При всяка актуализация се отчитат постигнатите резултати и ако е необходимо, се обсъждат и въвеждат мерки за подобрене на изпълнението. В края на периода 2024-2029 година се изготвя цялостен обобщен анализ за реализацията на Стратегията и напредъка на училището.

Настоящата Стратегия остава отворена за предложения и за промени, настъпили в резултат на обективни обстоятелства. Актуализиране на Стратегията ще се извършва в началото на всяка учебна година, при промени в организацията на работа в училище или на нормативната уредба в образованието и след обнародването на националните стратегически документи за периода след 2030 година и техните планове за действие.

Комисия по актуализация на стратегията на училището:

Председател: Екатерина Боянова

Членове:

Жанет Думкова

инж. Ива Ангелова

Йото Гарабедов

Силвия Богданова

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

Планове за действие и отчети за всяка учебна година, приети от Педагогическия съвет
(изготвят се и се допълват в структурата на стратегията всяка година):

ДИРЕКТОР:

(подпис и печат)

л.арх. Добрина Андреева

(име и фамилия)

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

МЕРКИ

за повишаване на качеството на образованието в В СГСАГ „ХРИСТО БОТЕВ“

I. Нормативни основания за разработване на мерки за внасяне на подобрения за повишаване на качеството на образованието в училището

1. Правна рамка на ЕС

1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование

1.2. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение

2. Национална правна рамка

2.1. Закон за предучилищното и училищното образование

2.2. Закон за професионалното образование и обучение

2.3. Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план

2.4. Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда

2.5. Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка

2.6. Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование

2.7. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование

2.8. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование

2.9. Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала

2.10. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

2.11. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

2.12. Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

2.13. Наредба за приобщаващото образование

2.14. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование

- 2.15. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- 2.16. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование
- 2.17. Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование и неговите анекси от 2023 г.
- 2.18. Областни и общински стратегии

3. Институционални документи

- 3.1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране. Отчети за изпълнение
- 3.2. Етичен кодекс на училищната общност
- 3.3. Правилник за дейността на училището
- 3.4. Правилник за вътрешния трудов ред
- 3.5. Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд
- 3.6. Правилник за документооборота
- 3.7. Годишен план за дейността на училището, в т.ч. и План за квалификационната дейност.
- 3.8. Училищен учебен план
- 3.9. Седмично и дневно разписание
- 3.10. Програма за занимания по интереси
- 3.11. Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи
- 3.12. Програма за превенция на ранното напускане на училище
- 3.13. Правилник и план за дейността на ученическото самоуправление
- 3.14. Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.
- 3.15. Програма за наставничество
- 3.16. Програма за работа с родители
- 3.17. Правила за условия и ред за получаване на стипендии от учениците
- 3.18. Правила за работата на ученическия съвет на ниво училище
- 3.19. План за дейността на педагогическия съвет
- 3.20. План за превенция и интервенция на насилието и тормоза
- 3.21. График на консултации по учебни предмети
- 3.22. Щатно разписание (длъжностно и поименно)
- 3.23. Вътрешни правила за работна заплата
- 3.24. Правила за организация на пропускателния режим
- 3.25. Правила за работа с информационни системи и технологии
- 3.26. План за квалификация на педагогическите специалисти
- 3.27. други

II. Същност: Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните от училището публични образователни услуги с нормативните изисквания и с очакванията на потребителите на тези образователни услуги (ученици, родители, работодатели, др. заинтересовани страни).

Мерките за повишаване на качеството на образованието включват анализиране, планирането (прогнозиране, проектиране), изпълнение, контрол на постиженията от гл. т. на заложените цели и достигнатите резултати, както и отчитане на дейностите в процеса на обучение, възпитание и социализация на учениците и на управление на институцията чрез внасянето на подобрения в организацията на работата и повишаване на образователните резултати на учениците.

Качеството на образованието предполага изпълнение на политики и дейности, насочени към подобряване на образователните резултати на учениците и управление на процеса на развитие на училището. За постигане на по-високо качество на обучението, възпитанието и социализацията е необходимо разработване и приемане на политики и дейности, с конкретни мерки за:

- подобряване на процеса на преподаване;
- оптимизиране на вътрешната система за оценяване постиженията на учениците;
- отчитане на индивидуалния напредък на всеки ученик;
- приобщаване на ученици със специални образователни потребности и/или в риск;
- мотивиране и задържане на ученици и превенция на отпадането;
- взаимодействие между участниците в образователния процес;
- повишаване на професионалните умения и компетентности на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал;
- управление на човешките, материални и финансови ресурси;
- взаимодействие със заинтересованите страни и др.

Успешното прилагане и изпълнение на приетите мерки води до реализиране на политиките и целите, определени в Стратегията за развитие на училището и в плана за действие и финансиране към нея.

Следва да се има предвид, че процесът на целеполагане, включващ дефинирането на мисията и визията на институцията, както и формулирането на оперативните цели в стратегията за развитие на училището, е определящ за адекватността и ефективността на приетите мерки за повишаване на качеството на образованието, но е и предмет на системата за вътрешен контрол.

Без ясни, конкретни, измерими и финансово обезпечени цели, понятията ефективност (степен на постигане на целите), ефикасност (вложени ресурси, спрямо постигнат резултат) и икономичност, са формални.

Подобряване *качеството на образованието* е процес на целенасочено въздействие върху резултатите от образователния процес и от управлението на институцията.

Усъвършенстването на организацията и провеждането на образователния процес и повишаването на резултатите на учениците предполага приемане на мерки за ефективно:

1. организиране и провеждане на урок, занимание, самоподготовка в процеса на обучение (стратегии, методи, подходи, техники на преподаване);
2. установяване и измерване на постигнатите образователни резултати, нивото на подготвеност и напредъка на учениците по учебен предмет или модул от общообразователната, разширената, специализираната и професионалната подготовка, както и от външни оценявания, ДЗИ, ЗДИППК, проследяване и анализиране на нивото на формиране на основните ключови компетентности;
3. взаимодействие между факторите и условията, от които зависи личностно развитие на учениците – осигуряване на обща и допълнителна подкрепа, развитие на умения за учене, самооценка, самокритичност, самоусъвършенстване и работа в екип в процеса на взаимодействие;
4. възпитание и социализация в образователния процес – планиране и реализиране на дейности за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и за развитие на училищната общност (занимания по интереси, форми на ученическо самоуправление, взаимодействие с други институции с цел формиране на социални и граждански компетентности и умения за подкрепа на устойчивото развитие);

5. изпълнение на планираните дейности по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца/ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (отчитане на отсъствия, отпаднали и реинтегрирани, предложени семейни помощи), както и на дейностите по превенция, интервенция и компенсирание на тормоза и насилието;

6. удовлетвореност на участниците в образователния процес от постигнатите резултати и участие в набелязването на насоки за подобряването им.

Управлението на институцията включва разработване на политики и набелязване на мерки и дейности, насочени към:

1. устойчиво развитие на училището;

2. ефективно и ефикасно управление на ресурсите;

3. изграждане на безопасна и достъпна физическа среда и обновяване и обогатяване на материално техническата база;

4. формиране на организационна култура за съхранение на институционалните ценности и традиции; изграждане на системата от символи и ритуали; приемане и прилагане на Етичен кодекс на училищната общност и правила за поведение; измерване ефективността от прилагането на мерки и санкции за нарушението им;

5. взаимодействие между участниците в образователния процес (педагогически специалисти – ученици – родители), както и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на институцията (финансиращ орган, партньори от професионалната сфера, РУО, обществен съвет, училищно настоятелство и др.);

6. удовлетвореност от стила на управление.

Внасянето на подобрения в работата на институцията се извършва чрез изпълнение на плана за действие към Стратегията за развитие на институцията, в който са включени предложените от училището цели и мерки за повишаване на качеството на предоставяното образование. Измерването и оценяването на достигнатото ниво на качество на образованието включва събиране, обработване и анализиране на информация за резултатите.

Изготвянето на анализ и вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование, както и набелязването на мерки за подобряването и за усъвършенстването му, предполага последователен, обективен и ефективен вътрешен контрол на образователния процес по отношение прилагането на политиките, мерките и дейностите, планирани от училището и насочени към подобряване качеството на образованието.

Определянето и постигане на целите на институцията е отговорност на екипът за управление (директор, заместник-директори, главни учители, председатели на ЕКК и др.), което е и част от управленската им отговорност. Системният и последователно осъществяван вътрешен контрол от страна на директора и на заместник-директорите е средството за постигане на целите. Без ясни, конкретни и измерими цели, контролът се превръщат в самоцел. От друга страна, всеки един от елементите на контрола дава своето отражение върху изпълнението на целите на училището. Контролът е предназначен да осигури разумна увереност, че целите на училището ще бъдат постигнати.

III. Принципи: За реализирането на набелязаните мерки за повишаване на качеството на образованието се спазват следните принципи:

1. Законосъобразност при реализирането на всички дейности.

2. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик: ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

3. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на образование и обучение в институцията.
4. Автономност при определяне на институционалните политики: в организацията (определят профилите и професиите, избират и съставят учебни планове, разпределят учебните програми в зависимост от потребностите на учениците, определят учебните предмети и разработват учебните програми и самоуправление, както и да сключват споразумение с висши училища за съвместно обучение по учебни предмети и/или модули за придобиване на профилираната и/или професионалната подготовка във втори гимназиален етап, както и по учебни предмети за придобиване на специализираната подготовка, да сключва споразумения с висши училища, бизнес среди и др), в методите и средствата за обучение с цел осигуряване на качество на образованието.
5. Целенасоченост към постигане на планираните резултати в образователния процес, последователност и непрекъснатост в процеса за повишаване на качеството.
6. Иновативност и ефективност на педагогическите практики и на организацията на образователния процес, последователност и приемственост при прилагане на добри педагогически практики и обмяната/споделянето на открити практики.
7. Ефективност и ефикасност при разпределението, използването и управлението на ресурсите.
8. Лидерство, разпределяне на дейности и делегиране на отговорности за постигане на целите на институцията.
9. Прозрачност, информираност и удовлетвореност на участниците в образователния процес (педагогически специалисти, ученици и родители).
10. Партньорство, ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на обучението и образованието. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на заинтересованите страни.

IV. Повишаване на качеството на предоставяното образование

1. Поддържане на високо качество и ефективност в процеса на училищното образование съобразно индивидуалните способности и потребности на учениците чрез привеждане на дейността на училището в съответствие с разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и държавните образователни стандарти:
 - 1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на училището.
 - 1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.
 - 1.3. Осъществяване на обучение по учебни планове за профили и професии, съобразно потребностите и интересите на учениците и възможностите на училището.
2. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование:
 - 2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.
 - 2.2. Ритуализация на училищния живот.
 - 2.3. Утвърждаване на ученическото самоуправление.
 - 2.4. Екологична култура и навици за здравословен начин на живот.
 - 2.5. Превенция на агресията и негативните прояви сред учениците.
 - 2.6. Подкрепа на личностното развитие на учениците.
3. Училището – желано място за обучение, изява и подкрепа (обща и/или допълнителна) за личностното развитие на учениците:
 - 3.1. Занимания по интереси.
 - 3.2. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие.
 - 3.3. Обновяване и обогатяване на материалната база.

4. Повишаване на професионалната компетентност и квалификация на педагогическите специалисти.
5. Взаимодействия с родители и със заинтересовани страни, партньорски организации и институции.
6. Разработване и прилагане на система за поощрения с морални и материални стимули.
7. Определяне на свои символи и ритуали, в съответствие с принципите на национална идентичност и култура, както и свое облекло с отличителни елементи/знаци по време на състезания и мероприятия.
8. Участие в международни програми и проекти, подпомагащи дейността в областта на училищното образование.

Осигуряването на позитивна образователна среда, въвеждането на компетентностния подход, подкрепата на креативните и иновативни педагогически специалисти, добрите учебни програми – са правилните стъпки за мотивиране учениците да учат повече и да подобряват образователните си резултати. Осигуряването на подкрепа за преодоляване на обучителните затруднения чрез ранно идентифициране на потребностите на децата ще предотврати натрупването на дефицити, а в последствие отпадането им от образователната система.

Положителен момент е обучението от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии. То е приложимо при грипни епидемии или други непредвидени обстоятелства, когато присъственото обучение е преустановено от компетентен орган. Това обучение е приложимо също и за ученици, които по здравословни или други уважителни причини не могат да посещават училище за не повече от 30 учебни дни, може да се предложи като елемент на иновация в организацията в иновативни училища при нормативно определени ограничения. Обучение от разстояние в електронна среда е възможна организация при предоставянето на подкрепа за личностното развитие на ученик, без преустановяване на планираните от екипа за подкрепа за личностно развитие дейности.

V. Мерки за повишаване на качеството на предоставяното образование в СГСАГ „Христо Ботев“

1. Образователен процес

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
1. Осигуряване на качествено и ефективно обучение.	1.1. Планиране и реализиране държавен план-прием. 1.2. Оптимизиране на училищните учебни планове. 1.3. Планиране, организация и провеждане на урок, самоподготовка, занимания по интереси, учебна/производствена практика. 1.4. Използване на методи, подходи и техники на преподаване в зависимост от учебния предмет, целите, задачите и конкретните дейности, съобразени с възрастта и равнището на подготовка на учениците. 1.5. Подготовка и използване на ИКТ, дидактически материали, помагала и др. 1.6. Представяне на педагогическото майсторство на педагогическия специалист: опит, умения да планира, организира и	1. Заповеди за утвърждаване и за реализиране на държавен план-прием. 2. Училищен учебен план. 3. Дневен режим и седмично учебно разписание. 4. Планове на уроци, занимания по интереси, учебна/производствена практика. 5. Програма за занимания по интереси. 6. График на консултации по учебни

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
	<p>управлява процеса на обучение, както и да измерва и оценява резултатите на учениците.</p> <p>1.7. Прилагане на диференциран подход за обучение с цел подпомагане на ефективно учене според индивидуалните различия и способности на учениците (различни когнитивни силни и слаби страни, различна степен на интелектуални възможности); различни личностни и емоционални характеристики; различен стил на учене; различна степен на мотивация и интереси.</p>	<p>предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове, утвърден със заповед.</p> <p>7.Констативни протоколи от осъществен контрол от директор, заместник-директор, РУО.</p> <p>8. Доклади от инспекции на НИО</p>
<p>2. Установяване и измерване на постигнатите образователни резултати, нивото на подготвеност и напредъка на учениците.</p>	<p>2.1. Осъществяване на всеки етап от процеса на училищното образование на ефективна обратна връзка за постигнатите резултати, за отношението на учениците към формите и методите на преподаване, за тяхната мотивация и желание за учене.</p> <p>а) отчитане и анализиране на текущи, срочни и годишни оценки по учебен предмет или модул от общообразователната, разширената, специализираната и/или професионалната подготовка;</p> <p>б) съпоставяне с резултатите от външни оценявания, ДЗИ, ЗДИППК;</p> <p>в) анализиране на резултатите от участие в конкурси, състезания, олимпиади и др.</p> <p>2.2. Проследяване и анализиране на нивото на формиране на основните ключови компетентности у учениците.</p> <p>2.3. Използване на различни видове и форми на оценяване.</p> <p>2.4. Прозрачност и обективност в процеса на оценяване на резултатите от обучението на учениците.</p> <p>2.5. Мотивиране на учениците, поощряване на напредъка и постиженията им.</p>	<p>1. Дневници на паралелки.</p> <p>2. ЛОД.</p> <p>3. Ученическа книжка на ученици от VIII до XII клас.</p> <p>5.Резултати от контролни и класни работи, срочни и годишни оценки.</p> <p>6.Анализи на резултати от участие на ученици в НВО, ДЗИ, ЗДИППК, както и от състезания, конкурси и олимпиади.</p> <p>7. Доклади от инспекции на НИО.</p>
<p>3. Взаимодействие м/у факторите и условията, от които зависи личностно развитие на учениците.</p>	<p>3.1. Осигуряване на обща подкрепа: превенция на обучителните трудности и ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище.</p> <p>3.2 Осигуряване на допълнителна подкрепа, вкл. чрез откриване и проследяване на развитието на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания, за ученици, чийто</p>	<p>1. Годишен план за дейността на училището.</p> <p>2. План за квалификационна дейност.</p> <p>2. Правилник за дейността на училището</p> <p>3. Правила/Правилник/Устав за дейността на</p>

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
	<p>български език не е майчин и с изявени дарби и създаване на условия за тяхната изява на училищно и извънучилищно ниво.</p> <p>3.3. Развитие на умения за учене у учениците.</p> <p>3.4. Развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване.</p> <p>3.5. Развиване на умения за работа в екип в процеса на взаимодействие.</p>	<p>ученическото самоуправление</p> <p>4. Програма за работа с родители</p> <p>5. Програма за наставничество</p>
<p>4. Възпитание и социализация в образователния процес.</p>	<p>4.1. Изграждане на позитивен организационен климат.</p> <p>4.2. Утвърждаване на позитивна дисциплина.</p> <p>4.3. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.</p> <p>4.4. Формиране на социални и граждански компетентности чрез урок, самоподготовка, занимания по интереси.</p> <p>4.5. Насочване към участие в развитието на училищната общност (форми на ученическо самоуправление (ученически съвети), доброволчество и др.).</p> <p>4.6. Организиране и провеждане на дейности по превенция, интервенция и компенсиране на тормоза и насилието</p> <p>4.7. Подкрепа на процеса на взаимодействие с други институции с цел формиране на умения за подкрепа на устойчивото развитие.</p> <p>4.8. Измерване ефективността от прилагането на мерки и санкции на учениците.</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището с план за действие и финансиране.</p> <p>2. Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.</p> <p>3. Правила за работата на ученическия съвет на ниво паралелка, клас, училище.</p> <p>4. Етичен кодекс на училищната общност.</p> <p>5. Правила за поведение на класа.</p> <p>6. План за превенция и интервенция на насилието и тормоза.</p>
<p>5. Изпълнение на планираните дейности по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна училищна възраст.</p>	<p>5.1. Непрекъснатост на процеса на отчитане на отсъствията, вкл. по уважителни причини, анализ и информирание на родителите, отдел „Закрила на детето“, дирекция „Социално подпомагане“, РЦПППО, своевременно установяване на причините за отсъствия.</p> <p>5.2. Системно взаимодействие с ангажираните институции и с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция.</p> <p>5.3. Организиране и провеждане на дейности по превенция на отпадането, интервенция и компенсиране на отпадането от училище.</p> <p>5.4. Подкрепа на процесите на обхващане и реинтегриране на отпаднали от образователната система ученици.</p>	<p>1. Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.</p> <p>2. Правила за условия и ред за получаване на стипендии от учениците</p>

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
	5.5. Прилагане на процедури по предоставяне на отпускните семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на учениците.	
6. Удовлетвореност на участниците в образователния процес от постигнатите резултати и участие в набелязването на политики за подобряването им.	6.1. Установяване удовлетвореността на учениците от предлаганото качество на образователния процес. 6.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти от предлаганото качество на образователния процес. 6.3. Установяване удовлетвореността на родителите от предлаганото качество на образователния процес. 6.4. Установяване удовлетвореността на заинтересованите страни, вкл. партньорски работодателски организации от предлаганото качество на образователния процес.	1. Анкетни карти, въпросници 2. Протоколи от заседания на педагогическия съвет 3. Писма и писмена обратна връзка от родители, Обществен съвет, браншови организации, образователни институции и др.

2. Управление на институцията

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
1. Устойчиво развитие на училището.	1.1. Автономия при определяне на: <ul style="list-style-type: none"> а) политики и на стратегически и оперативни цели за развитие на училището; б) устройството и дейността на институцията; в) профилите и професиите, както и учебните планове; г) разпределяне на учебната програма в зависимост от потребностите на учениците; д) определят учебните предмети и да разработват учебните програми организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование; е) символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура; ж) представително, работно облекло и други отличителни знаци; з) участието в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието. 	1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране 2. Отчет за изпълнението на Стратегията и плана за изпълнение на стратегията.

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
<p>2. Ефективно и ефикасно управление на човешките и финансови ресурси</p>	<p>2.1. Управление на човешките ресурси: а) система за подбор и мотивация на персонала; б) система за повишаване на професионалната компетентност на персонала; в) насърчаване на постиженията и извеждане на добър педагогически опит; г) информационна осигуреност и регламентиране на дейността; д) изграждане на постоянни и временни училищни комисии за планиране и организация на основните направления в дейността на училището; е) разработена система от критерии и показатели за оценка на дейността на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, обвързана с резултатите и постиженията; ж) работно време, почивки и отпуски.</p> <p>2.2. Управление на финансовите ресурси: а) планиране на бюджета съобразно целите на Стратегията за развитие на училището; б) изградена система за финансово управление и контрол; в) спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление, публичност, прозрачност, реалност, пълнота, контрол и др.; г) осигуряване на допълнителни средства за развитие на училището (програми и проекти)</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището и план за действие и финансиране. 2. Правилник за дейността на училището. 3. Длъжностно разписание на персонала 4.СФУК 5.Утвърден бюджет и отчети за изпълнението му. 6. Вътрешни правила за работна заплата. 7. Годишният план за дейността на училището, в т.ч. и План за квалификационната дейност. 8. План за дейността на педагогическия съвет. 9. Програма за наставничество. 10. Правилник за вътрешния трудов ред 11. Вътрешни правила за административно обслужване.</p>
<p>3. Изграждане на безопасна и достъпна физическата среда и обновяване и обогатяване на материално техническата база</p>	<p>3.1. Управление на материално-техническите ресурси и осигуряване на: а) обновяване и модернизирание на материално техническата база; б) здравословни и безопасни условия на обучение и труд; в) функционална, достъпна и сигурна среда; г) съвременни интерактивни, информационни и комуникационни технологии и устройства за модерен образователен процес (компютри, проектори, интерактивни дъски и др.).</p>	<p>1. Стратегия за развитие на училището с план за дейности и финансиране. 2. Правилник за дейността на училището. 3. Правилник за ЗБУТ. 4. Досие за пожарна безопасност 5. Правилник за документооборота.</p>

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
	<p>3.3. Управление на електронните и информационни ресурси:</p> <p>а) електронни уроци;</p> <p>б) електронен дневник;</p> <p>в) електронно седмично разписание и др.</p>	<p>6. Правила за работа с информационни системи и технологии</p> <p>7. Правила за организация на пропускателния режим</p>
<p>4. Формиране на организационна култура</p>	<p>4.1. Подкрепа за съхранение на институционалните ценности и традиции.</p> <p>4.2. Изграждане на системата от символи и ритуали.</p> <p>4.3. Приемане и прилагане на Етичен кодекс на училищната общност.</p> <p>4.4. Измерване ефективността от прилагането на мерки и дейности за превенция и интервенция при тормоз и насилие.</p> <p>4.5. Осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на училището. Популяризиране дейността на училището на общински, областни, национални и международни форуми и в медийното пространство.</p> <p>4.6. Подкрепа на инициативността и творческата активност на работниците и служителите.</p> <p>4.7. Подобряване на уменията на работещите в училището за адекватна реакция при предотвратяване на случаи на насилие на агресия и насилие в училищна среда.</p> <p>4.8. Изработване и приемане на правила за предотвратяване и решаване на конфликти.</p>	<p>1. Етичен кодекс на училищната общност</p> <p>2. Правилник за дейността на училището</p> <p>3. Правилник за вътрешния трудов ред</p> <p>4. План за противодействие на училищния тормоз и насилието между учениците в училище</p>
<p>5. Взаимодействие между участниците в образователния процес</p>	<p>5.1. Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ.</p> <p>5.2. Взаимодействие с родителите.</p> <p>5.3. Активно взаимодействие на всички заинтересовани страни (финансиращ орган, университети, браншови организации, фирми, РУО, др.).</p> <p>5.4. Реализиране на съвместни проекти с партниращи организации.</p> <p>5.5. Ефективно работещи обществен съвет и настоятелство.</p> <p>5.6. Лидерство.</p>	<p>1. Годишен план за дейността на училището</p> <p>2. Правилник за дейността на училището</p> <p>3. Програма за работа с родители</p> <p>3. Правилник за дейността на обществения съвет</p>

<i>Показатели</i>	<i>Дейности</i>	<i>Доказателствен материал (документи на училището)</i>
	5.7. Делегиране на отговорности за изпълнение на дейности и постигане на целите на институцията.	
6. Удовлетвореност от стила на управление	6.1. Установяване удовлетвореността на учениците от управлението на институцията. 6.2. Установяване удовлетвореността на педагогическите специалисти от управлението на институцията. 6.3. Установяване удовлетвореността на родителите от управлението на институцията. 6.4. Установяване удовлетвореността на заинтересованите страни, вкл. партньорски работодателски организации от управлението на институцията.	1. Анкетни карти, въпросници 2. Писма и писмена обратна връзка от родители, Обществен съвет, браншови организации, образователни институции и др.

VII. Очаквани резултати от прилагане на мерките за повишаване на качеството на предоставяното образование в СГСАГ „Христо Ботев“

Предложените мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията за повишаване качеството на предоставяното образование са насочени към преодоляване на слабите страни и рисковете като се мултиплицират силните страни и се оползотворяват пълноценно всички възможности на училището.

Чрез прилагане на мерките и в изпълнение на поставените в Стратегията за развитие на училището цели ще се гарантира очакваното качество, удовлетвореност на участниците в училищното образование и индивидуалния напредък на всеки ученик.

Очаквани резултати, свързани с повишаване на качеството и ефективността на образователния процес:

1. Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
2. По-добра организация на различните форми на обучение.
3. Успешно участие във външното оценяване, ДЗИ, ДИ за придобиване на професионална квалификация и доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
4. Засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
5. Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт.
6. Постигане на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование.
7. По-широко навлизане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика.
8. Подобрена материална, физическа и информационна среда.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата е изработена въз основа на НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование Обн. - ДВ, бр. 80 от 11.10.2016 г., в сила от 11.10.2016 г.; изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., , изм. и доп. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г. и е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол №15/12.09.2023 г. и е утвърдена със заповед № РД12-02/15.09.2023 г.

Наредбата определя:

- Същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- Начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
- Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Същност:

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимносвързани и формират интердисциплинарен комплекс насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на такива, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда. Както и с формиране на гражданско самосъзнание и добродетели и е свързано със знания за правата и задълженията на гражданина и умения и готовност за активно гражданско поведение и отношение.

Целта на програмата е учениците не само да познават институциите и ценностите на демокрацията, но и чрез различни дейности да се формират като личности с позиция и способност да защитават своите права, да участват в гражданския, политическия и социалния живот – да могат да изразяват гражданската си позиция, да вземат решения за своето развитие, да носят отговорност за поведението си.

2. Целите към които се стреми програмата на СГСАГ „Христо Ботев“ са:

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- Формира личностни качества, умения, нагласи и мотиви за спазване на утвърдени правила и регламенти в рамките на образователната институция и социалния живот;
- Подобрява здравната и екологичната култура на младите хора като предпоставка за осъзнат избор на здравословен начин на живот и опазване на околната среда;
- Разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин и да възпитава в демократичните ценности;
- Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
- Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
- Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- Да подбира информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- Да осъзнава статуса на гражданина и ролята му в публичния живот,
- Да разбира спецификата и значението на гражданското общество и различните форми на гражданска активност;
- Да осъзнава отговорността на отделния индивид в гражданското общество
- Да осъзнава необходимостта от предефиниране на ключови понятия, като мир, война, справедливост, власт, толерантност, развитие пред лицето на съвременни глобални проблеми, като тероризма, бежанските кризи, екологичните проблеми и климатичните промени, анализира явления от обществения живот в страната, Европа и света от гледна точка на понятията за плурализъм и толерантност
- Да анализира влиянието на личното поведение и навици върху различните системи и здравето;
- Да поддържа оптимално равнище на физическа дееспособност

- Да описва влиянието на психоактивните вещества върху репродуктивното здраве и бременността (плода);
- Да показва умения за намиране и осъществяване на алтернативни на употребата на психоактивни вещества начини и дейности за: приобщаване към групи, справяне със стрес и тревожност, за позитивни преживявания
- Да анализира факторите, които водят до злополуки и насилие;
- Да показва умения за идентифициране на ситуации на насилие и злополуки и избор на стратегии за избягването им;
- Да обяснява връзката на алкохола и другите наркотици със злополуките и насилието;
- Да демонстрира умения за решаване на конфликти;
- Да описва предимствата и ограниченията на различните методи на контрацепция и начините на тяхното използване за предпазване от нежелана бременност, болести, предавани по полов път, ХИВ/СПИН;
- Да познава основните замърсители на въздуха - фини прахови частици, серни и азотни оксиди, тропосферен озон и др., както и специфични замърсители - сероводород, амоняк, летливи органични съединения, фреони и др.;
- Да описва и класифицира видове замърсяване на почвите и оценява влиянието му върху околната среда и човешкото здраве;
- Да разработва идеи и проекти за опазване на чистотата на водите и водните басейни;
- Да използва източници на обществено достъпна информация за възможните въздействия върху атмосферата и околната среда от производството на енергия от различни източници при работа по различни проекти;
- Да коментира понятията "кръгова икономика", "зелена икономика", "синя икономика"
- Да аргументира разделното събиране на отпадъци като подход за управление на отпадъците;
- Да участва в обществени кампании на екологична тема и в дейности на организации, занимаващи се с опазване на околната среда;
- Да умее да преценява критично публикации в медиите и изяви в социалните медии, които се отнасят до междуличностните и междурелигиозните отношения;
- Да познава институционални механизми за реагиране при нарушаване на човешки права;

2.2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- Възпитава в демократичните ценности;
- Насърчава инициативност, отговорност, солидарност;
- Утвърждава демократична и здравословна среда, свободна от агресия и дискриминация;
- Създава позитивна среда между представителите на различните културни общности чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

II. ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Реализиране:

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на общообразователната подготовка се осъществяват интегрирано и чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование. Неговото интегриране се осъществява чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности по чл. 77, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Изучаването на учебния предмет гражданско образование в XI и XII клас се осъществява в съответствие с държавния образователен стандарт за учебния план, за общообразователната подготовка и с учебните програми по предмета.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми:

- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование чрез дейността на педагогическият съветник, психологът и Ученическият съвет
- в часове по учебни предмети по гражданско образование, философия, физическо възпитание, български език и литература, ХООС, БЗО, география и икономика, история и цивилизации, физика и астрономия, часове по професионална подготовка, отразени в дейността на ЕКК;
- Стратегия и политики за развитие и дейности на училището;
- Самоподготовка чрез библиотечно-информационно обслужване;

В СГСАГ „Христо Ботев“ гражданското, здравно, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в часа на класа, чрез формите на ученическото самоуправление, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, в извънкласни форми и в дейностите по интереси.

Програмата предлага възможности на педагогическите специалисти при заместване на отсъстващ учител, когато не са специалисти по преподавания предмет да ангажира вниманието на учениците по тема от здравно, екологичното и интеркултурното образование в учебния час, определено със заповед на Директора за всеки конкретен случай.

Програмата е разработена на основание приетия с Наредба Държавен образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

1.1 Дейности - В час на класа

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище

ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

- патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“;
- военно обучение и защита на родината;
- безопасност на движението по пътищата;
- защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- превенция и противодействие на корупцията;
- кариерно ориентиране;
- електронно управление и медийна грамотност.

Извън тематичните области по чл.11 ал. 1 от Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. Министърът на образованието и науката може ежегодно да определя и други теми, по които да се работи в часа на класа за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

Обучението по отделни тематични области по чл.11 ал. 1 ал. 1 може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител;

1.2. Дейности - Ученическо самоуправление

Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление. В състава на ученическия съвет влизат председателите на паралелките от VIII до XII клас. Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година. Редовни заседания на УС се провеждат веднъж в месеца и/ или при нужда. Ученическият съвет разработва годишен план съобразен с годишния план на училището. Представители на ученическия съвет имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на общественния съвет в училище.

1.2.1 Дейности на ученическото самоуправление:

- Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
- Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
- Поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (училищен вестник и др.);
- Организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и благотворителни кампании;
- Организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
- Организиране на обучения на връстници от връстници и дейности свързани с училищния клуб по БЧК;
- Развиване на младежкото лидерство;
- Участие в клубове и неформални групи по интереси;
- Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
- Насърчаване на неформалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

1.3. Дейности по интереси

През настоящата 2023/2024 година са сформирани **осемнадесет** групи за дейности по интереси от различни тематични области.

В организираните занимания по интереси по чл. 20 и чл.21 от Наредбата за приобщаващото образование, основна цел е подкрепата развитието на ключовите компетентности на учениците в различните области, математика, технологии, науки, езици, спорт.

Специфични цели:

- Приобщаване на учениците, чрез формиране на клубове по интереси
- Превръщане на училището в по-привлекателно място за развитие и изяви;
- Развитие на потенциала за учене, творческия и спортния потенциал на учениците;
- Включване на общността и родителите на учениците в извънкласните дейности по интереси;
- Осмисляне на свободното време на учениците, чрез насочването им към дейности за развитие на индивидуалните им способности и интереси;

- Създаване на перспектива в училищата, чрез извънучебна дейност, всеки участник да придобие увереност в силите си, да формира и реализира собствени стратегии за успех и мотивация за учене;
- Създаване на условия за развитие на социалната принадлежност, засилване на културната и националната идентичност и повишаване на етническата толерантност и мултикултурната интеграция.

1.4. Интегрирано по учебни предмети

- Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации;
- Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности.
- Използване на темите по програмата в различни общообразователни и професионални учебни предмети;
- Организация на часове по допълнителна подготовка по професионално направление;

III. РИТУАЛИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНИЯТ ЖИВОТ.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училището организира свои училищни чествания и ритуали в следните случаи:

- откриване на учебната година;
- честване на патронен празник на 2 юни
- официално раздаване на дипломи на зрелостниците и свидетелствата за професионална квалификация;
- награждаване на отличили се ученици и педагогически специалисти;
- поддържане на училищен музей и съхраняването на училищното знаме;
- честване на национални и официални празници, на дни на будители и национални герои;
- отдаване и почит и израз на националното самосъзнание чрез поставяне на националния флаг на видимо място до сградата на училището, в непосредствена близост до бюст-паметника на патрона на СГСАГ;
- Засаждане на „Гора на СГСАГ“ за всеки випуск.
- поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, радио, телевизия, списания, интернет страници и др.)

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

1. Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1.1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност. Развитие на училищната общност

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

1.2. Спазване на Правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

1.3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

1.4. Провеждане Час на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с активното участие на учениците.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

1.5 Участие в мероприятия, състезания и конкурси организирани от училището, РУО, Столична община и МОН

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

1.6 Организиране и провеждане на ученически екскурзии с учебна цел

Срок: през учебната година

Отг.: Организатор на екскурзията и екип за управление

2. Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

2.1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

2.2. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието.

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление

2.3 Участие на учениците културни мероприятия на общинско, регионално и национално ниво

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление, представители на родителите

2.4. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление, представители на родителите

2.5 Поддържане на училищен вестник „Ботевец“ с активното участие на учениците

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и ученици

3. Здравно образование и екологично възпитание на учениците

3.1. Провеждане на туристически походи и екскурзии и туристическо ориентиране

Срок: през учебната година

отг.: Учители по ФВС и създадената постоянна комисия, организатори на екскурзии и екип за управление

3.2. Мероприятия за почистване на училищните площи и градските градинки около района на училището

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, ландшафтни архитекти

3.3. Отбелязване на деня на Земята

Срок: 22.04.2025

Отг.: Класни ръководители

3.4. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 05.06.2025

Отг.: Класни ръководители, педагогически специалисти по ХООС и БЗО, ландшафтни архитекти

3.5. Ежегодни акции по кръводаряване за 11. и 12. класове - "Спаси човешки живот", организирани от СГСАГ „Христо Ботев“ и "Кръвния център"

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители на 11.-12. клас, медицинско лице,

3.6. Здравни беседи, проведени от външни лектори (СРЗИ, РПУ) или медицинското лице в час на класния ръководител на теми за наркотици, алкохол, упойващи в-ва, взривоопасни вещества и материали и употребата им

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3.7 Организиране засаждането на „Гора на СГСАГ“ – съпричастие в екологичното възприятие на планетата Земя - традиция на всеки завършващ випуск

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3.8 Беседи на екологична тематика от външни лектори

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление,

3.9. Отбелязване на Световния ден на водата чрез ежегоден конкурс на национално ниво, организиран от СГСАГ.

Срок: 22.03.2025

Отг.: Класни ръководители и ЕКК „Инженери и архитекти“

3.10 Участие в национални и международни екологични кампании („Капачки за бъдеще“, разделно събиране на отпадъци, рециклиране на текстил и др)

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти, непедagogически персонал и екип за управление, представители на родителите и др.

3.11 Разделно събиране на хартиени, метални, стъклени и пластмасови суровини и предаването им за рециклиране

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти, непедagogически персонал, ученици и екип за управление.

3.12 Съблюдаване на правилата за рационално унищожаване на реактиви и антигенни тестове, унищожаване на лекарствени продукти от кабинета на медицинското лице.

Срок: през учебната година

Отг.: педагогически специалисти по ХООС и БЗО, ЗДАСД, медицинско лице

3.13. Провеждане на инструктажи за здравословни и безопасни условия на обучение и труд, при работа в компютърни зали, за работа в учебни работилници и лаборатории

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти, ЗДАСД

3.14. Провеждане на инструктаж за извеждане на ученици извън територията на СГСАГ

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление.

3.15. Отбелязване на деня на Розовата фланелка

Срок: февруари 2025

Отг.: Класни ръководители, психолог, педагогически съветник

3.16. Отбелязване на деня на борбата със спина

Срок: 01.12.2024 г.

Отг.: Класни ръководители, психолог, педагогически съветник

3.17. Отбелязване на дейности по безопасност на движението по пътищата (16-20.09.2024г. – Европейска седмица на мобилността, 20.09.2024 г. – отбелязване на ден без загинали, 19.11.2024 г. – отбелязване на възпоменание на жертвите от ПТП, послание на есенния лист – септември-ноември 2024 г., 29.07.2025 г. – национален ден на БДП)

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление.

4. Възпитаване в интеркултурна среда.

4.1. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори, екипи), за подобряване междуличностни отношения.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

4.2 Организиране допълнително обучение по български език с цел подпомагане и приобщаване на ученици, за които българският език не е майчин,

Срок: пред учебната година

Отг.: учители с българска филология

4.3 Изграждане на екипи за подкрепа на ученици със СОП и хронични заболявания и ученици със затруднения в усвояването на знания и умения и тяхната социализация.

Срок: през учебната година

Отг.: Педагогически специалисти и екип за управление.

V. ЕКИП ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА (по чл. 19 на Наредба 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование): За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в СГСАГ „Христо Ботев“ отговарят следните работни екипи:

- Комисия по организиране и провеждане на училищни празници и ритуали
- Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз
- Екипи за обща и личностна подкрепа
- Комисия по БДП
- Комисия за Защита при бедствия, аварии и катастрофи

- Педагогически специалисти
- Ученически съвет
- Сътрудник европейски национални програми и проекти
- Психолог и педагогически съветник
- Представители на родителската общност
- Непедагогически персонал
- Медицинско лице
- Представители на браншовите организации и фирми
- Представители на институции и учреждения, кмет на общината

Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.

Основна форма на работа – дискусия, кампании, проекти, състезания, мероприятия и др. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сборки, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти, есета, портфолия.

Значимите резултати и нетрадиционните решения се публикуват на интернет страниците на училището.

VI. НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА.

Направления и дейности за реализиране на програмата по здравно и екологично образование	Срок до:	Отговорници
I. Предварително проучване и диагностика		
Справка за здравния статус на учениците	21.09.2024г.	Медицинско лице, класни ръководители
Проучване сред педагогическите специалисти по въпроси, свързани с програмата за здравно и екологично образование.	27.09.2024г.	ЗДУД, ЗДУПД, педагогически специалисти
II. Научно-методическа подготовка на преподавателите, участващи в реализиране на Програмата		
Запознаване на педагогическия състав в училището с: - Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; - с училищната програма по здравно и екологично образование;	20.10.2024 г	Екип за управление, педагогически специалисти
Работа по ЕКК на тема: “Здравни и екологични аспекти на обучението по отделните учебни предмети”	През учебната година	ЕКК
III. Здравно образование чрез класно–урочните форми на организация		
Час на класа (тематични области):	През учебната година	Класни ръководители и учители по ФВС, екип за управление

Направления и дейности за реализиране на програмата по здравно и екологично образование	Срок до:	Отговорници
Здравно и екологично образование чрез обучението по учебните предмети: Биология и ЗО (8.,9.,10. клас); Химия и ООС (8,9,10 клас), Физика и астрономия (8.,9.,10. клас), География и икономика (8.,9.,10. клас); ФВС (8. – 12. клас), Философия (8.,9.,10. клас), Гражданско образование (11. – 12. клас), Български език и литература, Декоративна дендрология (9. – 11. клас), Цветарство (9. – 12. клас), Екологично и енергоефективно строителство (11. клас), ЗБУТ (8.,9.,10. клас); Пречистване на водите (12. клас), Технология на строителните процеси, Технология на водното/транспортното строителство (11. клас) и други предмети от професионалната подготовка	През учебната година	Педагогически специалисти, екип за управление
IV. Дейности на клубовете по интереси		
Извънкласни практически дейности и извънучилищни дейности свързани със заниманията по интереси	през годината	Сътрудник европейски програми и проекти, Педагогически специалисти
V. Извънучилищни дейности		
Участие в спортни състезания	през годината	Учители по ФВС
Участие в мероприятия на БЧК	през годината	Медицинско лице, клубът на СГСАГ към БМЧК
Участие в мероприятия, свързани със здравното и екологичното образование на учениците, описани в т.IV, под.т.3	през годината	Сътрудник европейски програми и проекти, екип за управление Педагогически специалисти, ученически съвет, родителска общност, браншови организации и фирми
Участие в мероприятия, свързани с гражданското поведение националното самочувствие, културното наследство	през годината	Екип за управление, педагогически специалисти, ученически съвет, родителска общност
VI. Социални дейности		
Приобщаване на родителите за реализиране на Програмата	през годината	Класни ръководители, екип за управление
Съвместна работа с Дирекция „Социално подпомагане“, РУО, МОН, район „Лозенец“, Столична община, РЦППО	през годината	Класни ръководители, екип за управление
VI. Дейности на Ученическия съвет		

Направления и дейности за реализиране на програмата по здравно и екологично образование	Срок до:	Отговорници
Предоставяне на план на дейността на Ученическия съвет през учебната година	31.10.2024г.	Председател на ученическия съвет

VII. КОНТРОЛ

Контрол по изпълнението на програмата се осъществява от екипа за управление. На контрол подлежи цялостната образователна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директора по учебната дейност.

Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на Педагогическия съвет.

**РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА ЗА
УЧЕБНА 2024/2025 Г.**

	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и "Моето първо работно място"								2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината										5	5	
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1			1		

**РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА ЗА
УЧЕБНА 2024/2025 Г.**

	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1		1	1	4	
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23	22	23	29	26	27

В таблицата е посочен минималният брой часове за дейности по посочените тематични области.

• В остатъка от часове, предвидени за часа на класа, се осъществяват занимания и дейности, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

• **Теми за „Моето първо работно място“, които да се проведат до края на I учебен срок:**

1. Искам да постъпя на работа.
2. Започвам работа.
3. Защита от рискове на работното място и в живота – задължително осигуряване.
4. Работното време, почивки и отпуски – мога ли да управлявам сам/а и как?
5. Безопасен и квалифициран труд – от кого зависи?
6. Веднъж постъпил/а на работа мога ли нещо да променя? а, ако не ми харесва как да напусна?
7. Кой следи за правата на работещите? Къде и как да ги намеря?
8. Работа в чужбина – интересно е. Има ли правила?
9. Възнаграждението за моя труд

• **График за провеждане на безопасност на движението:**

VIII	04.11.2024- 08.11.2024	11.11.2024- 15.11.2024	10.03.2025- 14.03.2025	17.03.2025- 21.03.2025
IX	18.11.2024- 22.11.2024	25.11.2024- 29.11.2024	17.03.2025- 21.03.2025	24.03.2025- 28.03.2025
X	04.11.2024- 08.11.2024	11.11.2024- 15.11.2024	10.03.2025- 14.03.2025	17.03.2025- 21.03.2025
XI	18.11.2024-22.11.2024			
XII	25.11.2024-29.11.2024			

• Темите за начална военна подготовка – 5 часа в X и в XI клас ще са по график, който допълнително ще се уточни с Военно окръжие.

Ресурс от теми и презентации, предоставени на педагогическите специалисти:

1. Агресията
2. Алкохолната зависимост
3. Бедствия и аварии

4. Болести предавани по полов път
5. Други сетивни системи
6. Ендокринна система
7. Кожа
8. Нервна система
9. Зрителна система
10. Превенция и профилактика на заболявания и увреждания на опорно-двигателната система
11. Оказване на долекарска помощ при травми на опорно-двигателната система, кръвотечения и поражения от електричен ток
1. Български традиции и празници
2. България и процесът на Европейска интеграция. Разширяване на ЕС
3. Вербално и невербално общуване
4. Видове зависимости
5. Вредата от тютюнопушенето
6. Европейски парламент
7. Европейски столици на културата
8. Как да общуваме с другия
9. „Не“ на употребата на наркотици
10. Обезлюдяване на българските села
11. Стратегии за разрешаване на конфликти
12. Страданието от наркотиците
13. Съд на ЕС
14. Толерантността
15. Фактори и причини за попадане в зависимости
16. Хранителни разстройства
17. Ценности
18. Човешките права